Datorlaboration 3

Josef Wilzén och Måns Magnusson

1 februari 2016

Instruktioner

- Denna laboration ska göras **en och en**.
- Det är tillåtet att diskutera med andra, men att plagiera eller skriva kod åt varandra är **inte** tillåtet.
- Utgå från laborationsfilen, som går att ladda ned **här**, när du gör inlämningsuppgifterna. Spara denna som labb[no]_[liuID].R , tex labb1_josad732.R om det är labb 1.
- Laborationen består av två delar:
  - Datorlaborationen
  - Inlämningsuppgifter
- $\bullet$ I laborationen finns det extrauppgifter markerade med *. Dessa kan hoppas över.
- Deadline för labben framgår på **LISAM**
- Laborationen ska lämnas in via **LISAM**.

Innehåll

Ι	Da	atorlaboration	3
1	Pro	ogramkontroll	4
	1.1	Villkorssatser	4
		1.1.1 * Extraproblem	6
	1.2	Loopar	6
		1.2.1 for - loop	6
		1.2.2 * Extraproblem	7
		1.2.3 Nästlade for-loopar	7
		1.2.4 while loopar	8
		1.2.5 Kontrollstrukturer för loopar och repeat{}	8
			10
	1.3		10
II	Ir	nlämningsuppgifter 1	12
2	Inlä	ämningsuppgifter	14
	2.1	bmi()	14
	2.2	my_matrix_prod()	15
	2.3		16
	2.4	·	17

Del I Datorlaboration

Kapitel 1

Programkontroll

En av de centrala delarna för att skriva effektiva och väl fungerande funktioner och kod i R är att kunna styra programmen på ett bra sätt. För detta används så kallad programkontroll. Generellt sett kan man säga att programkontrollen består av två huvudsakliga delar, villkorssatser och loopar.

1.1 Villkorssatser

Villkorssatser används för att kontrollera flödet i programmeringen på ett smidigt sätt och beroende på huruvida ett villkor är uppfyllt eller inte ska programmet göra olika saker. Grunden för villkorststyrning är if. Vill vi styra ett program behöver vi med logiska värdet ange vilka delar som ska utföras. Med if utförs dessa OM if-satsen är sann (TRUE), annars utförs den inte. Vi kan sedan använda else för de fall då uttrycket i if är falskt (FALSE).

Villkorssatser bygger helt på logiska värden i ${\bf R}$ som behandlades tidigare under laborationen om Logik i ${\bf R}$.

1. Skapa if-satsen nedan. Pröva att ändra värdet på x på lämpligt sätt och se hur resultatet av if-satsen ändras.

```
x <- -100
if (x < 0) print("Hej!")

[1] "Hej!"

if (x > 0) print("Hej hej!")
```

2. För att kunna göra fler beräkningar i en if-sats måste { } användas. Kör koden nedan. Pröva olika värdet på x.

```
[1] 26.142
```

3. Alla logiska värden kan användas - så länge det är ett enda logiskt värde.

4. Nästa steg är att lägga till en else-sats. Testa nu att köra följande if else-sats (testa med olika värden för x)

- 5. Pröva att göra en if-else-sats som skriver ut ''Male'' om värdet x är ''M'' och ''Female'' om värdet x är ''F''.
- 6. Det går också att göra flera logiska tester med fler if else. Testa nu att köra en if else if else sats med flera nivåer:

```
if(x==0) {
          print("x är noll")
} else if(x < 0) {
          print("x är negativ")
} else {
          print("x är positiv")
}</pre>
```

- 7. Skapa variabeln cool_kvinna. Skapa en if else if else sats som skriver ut födelseåret om vi anger förnamnet som ett textelement. Anges något annat namn/text ska programmet returnera NA.
  - (a) Amelia Earhart (1897)
  - (b) Ada Lovelace (1815)
  - (c) Vigdis Finnbogadottir (1930)

1.1.1 * Extraproblem

 Skapa ett program som med en villkorssats som skriver ut namnet på en av kvinnorna ovan om rätt födelseår har angetts. Om inget korrekt födelseår har angett ska programmet skriva ut ''Hillary Clinton''.

1.2 Loopar

En av de mest centrala verktygen för all programmering är användandet av loopar. Dessa används för att utföra upprepande uppgifter och är en central del i att skriva välfungerande program.

1.2.1 for - loop

1. En for-loop har ett loop-element (i) och en loop-vektor (t.ex. 1:10). I koden nedan är i loop-elementet och 1:10 är vektorn som loopas över. Testa att köra koden.

- 2. Testa att ändra 1:10 till 1:5 och 5:1. Vad händer nu? Testa att använda loop-vektorn seq(1, 6, by=2)
- 3. Skriv en for-loop som skriver ut texten Övning ger färdighet 20 gånger med print().
- 4. Testa nu att köra koden nedan. Vad händer? Testa att ändra på vektorn minVektor till lämplia värden. Vilka värden ska minVektor ha om du vill bara skriva ut de tre sista orden?

```
minaOrd <- c("campus","sal","kravall","tenta","senare","konjunktur")
minVektor<-1:5

for(i in 1:length(minaOrd)){
         print(minaOrd[i])
}

for(i in minVektor){
         print(minaOrd[i])
}

for(ord in minaOrd){
         print(ord)
}</pre>
```

5. En bra funktion för att skapa loop-vektorer är funktionen seq_along(). Den skapar en loop-vektor på samma sätt som 1:length(minaOrd). Dock blir det tydligare i koden vad loopen gör (sequence along minaOrd).

```
for(i in 1:length(minaOrd)){
          print(i)
}

for(i in seq_along(minaOrd)){
          print(i)
}
```

6. Det går också att använda en loop för att iterera över element i en lista.

```
myList <- list("Hej",3:8,c("Lite mer text", "och lite nuffror"), 4:12)
for (element in myList){
          print(element)
}</pre>
```

- 7. Pröva att skriva en for-loop som:
  - (a) Summerar talen 0 till 200
  - (b) Skriver ut "I love R!" 20 gånger
  - (c) Skriver ut talen 1 till 20 och den kumulativa summan från 1 till 20

1.2.2 * Extraproblem

- 1. Skriv en for-loop som skriver ut alla heltal som är jämt delbara med 13 som finns mellan 1 och 200 med hjälp av en loop och villkorssats. [Tips! ?%]
- 2. Skriv en for-loop som skriver ut alla heltal som är jämt delbara med 3 som finns mellan 1 och 200. Förutom att skriva ut dessa tal ska de även sparas i en vektorn delatMedTre. Men bara de tal som är udda ska vara med. Använd en villkorssats för att göra den förändingen. Om ett av talen är jämt, så skriv ut texten ''Intresserar mig inte'' till skärmen. [Tips! ?%%]

1.2.3 Nästlade for-loopar

1. Följande kod är ett exempel på en nästlad loop för att loopa över flera index (exempelvis rader och kolumner). Denna loop är nästlad i två nivåer. I teorin kan vi nästla en loop i hur många nivåer vi vill. Men ju fler nivåer, desto svårare är det att kunna läsa koden och följa vad som sker i programmet.

```
for (i in 1:2){
     for (j in 1:3){
          print(i)
          print(j)
     }
}
```

2. Vi ska nu pröva att summera elementen i två matriser med en nästlad for-loop.

```
A <- matrix(1:6,ncol=3)
B <- matrix(1:6,ncol=3)
C <- matrix(0, ncol=3, nrow=2)
for (i in 1:2){
      for (j in 1:3){
          print(A[i,j])</pre>
```

```
print(B[i,j])
    C[i,j] <- A[i,j] + B[i,j]
    print(C[i,j])
}</pre>
```

3. Ändra koden ovan för matriser som är av storlek 3×3 . Testa med följande två matriser. Hur behöver du ändra koden för att det ska fungera?

```
A <- matrix(1:9,ncol=3)
B <- matrix(10:8,ncol=3)
```

1.2.4 while loopar

1. En while-loop loopar så länge villkoret är sant och inte ett bestämt antal gånger som for-loopar. På detta sätt liknar det en if-sats fast som loop. Testa koden nedan med några olika värden på x.

```
x<-1
while(x<10){
    print("x is less than 10")
    x<-x+1
}</pre>
```

2. Om inte while-loopar skrivs på rätt sätt kan de loopa i "oändlighet". Vad är viktigt att tänka på i while-loop används för att undvika detta?

Obs! Om du testar koden nedan vill du nog avbryta.

I R-studio: trycka på stop-knappen i kanten på console - fönstret eller med menyn "Session" $\rightarrow$ " Interrupt R".

Om du kör vanliga R: tryck "ctrl+C" .

```
x<-1
while(x<10){
  print("x is less than 10")
  x<-x-1
  print(x)
}</pre>
```

- 3. Skriv en while loop som:
  - (a) Skriver ut talen 1 till 35
  - (b) Summerar talen 5 till 200
  - (c) Skriver ut "I love R!" 20 gånger
  - (d) Skriver ut talen 1 till 20 och den kumulativa summan från 1 till 20
  - (e) Skriver ut alla jämna tal mellan 1 och 20. [Tips! ?%%]

1.2.5 Kontrollstrukturer för loopar och repeat $\{\}$

För att kontrollera loopar finns det två huvudsakliga kontrollstrukturer.

Kontrollstruktur	Betydelse
next()	Hoppa vidare till nästa iteration i loopen
break()	Avbryt den aktuella loopen

Dessa två sätt att kontrollera en loop är mycket värdefulla och gör det möjligt att avsluta en hel loop i förtid (break) eller hoppa över beräkningar för den nuvarande iterationen (next).

 Nedan är ett exempel på kod som använder kontrollstrukturen next. Innan beräkningar i loopen görs prövar vi med en villkorssats om beräkningen är möjlig.
 Pröva koden och pröva sedan att ta bort next och se vad som händer.

```
myList <- list("Hej",3:8,c("Lite mer text", "och lite nuffror"), 4:12)

for (element in myList){
    if(typeof(element) != "integer"){ next() }
    print(mean(element))
}</pre>
```

- 2. Använd nu next() för att skriva ut alla tal mellan 13 och 200 som är jämt delbara med 13. [Tips! %%]
- 3. På samma sätt som next kan användas för att begränsa vissa beräkningar kan break avsluta en for-loop när exempelvis en beräkning är tillräckligt bra. Det blir då en form av while loop fast med ett begränsat antal iterationer. while loopen i uppgift 1 på sida 8 kan på detta skrivas om med break på följande sätt. Pröva denna kod och experimentera lite med x.

```
x<-1
for (i in 1:20) {
   if( x > 10 ) break()
   print("x is less than 10")
   x<-x+1
}

[1] "x is less than 10"
[1] "x is less than 10"</pre>
```

- 4. Skriv en for loop som itererar över loop vektorn 1:100. Använd break för att...
  - (a) Skriver ut talen 1 till 35
  - (b) Summerar talen 1 till 20
  - (c) Skriver ut "I love R!" 20 gånger

En sista typ av loop som kan användas är repeat{}. Till skillnad från for och while-loopar kommer denna struktur fortsätta iterera till dess att den stöter på ett break. Precis som med while-loopar kan detta innebära att programmet aldrig avslutas.

Nedan är ett exempel på kod som använder repeat{}

```
x<-1
repeat {
    x <- x + 1
    print(x)
    if( x > 5 ) break()
}

[1] 2
[1] 3
[1] 4
[1] 5
[1] 6
```

- 2. Skapa en repeat-loop som...
  - (a) Skriver ut talen 1 till 35
  - (b) Summerar talen 1 till 20
  - (c) Skriver ut "I love R!" 20 gånger

1.2.6 * Extraproblem

- 1. Skapa med repeat, next och break kod som gör följande:
  - (a) Skriver ut alla jämna tal mellan 3 och 17.
  - (b) Beräknar och skriver ut resultat i varje steg av den kumulativa summan från 10 till 20.
- 2. Skapa en egen sum() funktion och mean() som med en for-loop beräknar summan och medelvärdet för en godtycklig numerisk vektor.

1.3 Avbryta funktioner och generera varningar

Ibland vill vi att ett program ska avbrytas om vissa villkor inte är uppfyllda. Det kan vara att argument till en funktion inte är korrekt eller att resultat som beräknats är felaktiga. För att avbryta ett R-program använder vi stop().

1. Skapa följande funktion (som avbryts om x>10) och pröva lite olika värden på x.

```
test_funktion <- function(x){
  if(x>10) stop()
  return("Yay!")
}
```

2. Det går också att generera **felmeddelanden** med **stop()**. Detta kan vara bra för att kunna identifiera var programmet var tvungen att avbrytas. Pröva att lägga till felmeddelandet nedan.

```
test_funktion <- function(x) {
  if(x>10) stop("x > 10 juh!")
  return("Yay!")
}
```

Ibland kan det vara så att vi inte vill avbryta ett pågående program utan att vi istället bara skulle vilja varna för att det kan vara något fel. Det görs med funktionen warning().

1. Skapa följande funktion (som avbryts om x>10) och pröva lite olika värden på x.

```
test_funktion <- function(x){
  if(x>10) warning()
  return("Yay!")
}
```

2. Med warning() kan vi också ange varningsmeddelanden.

```
test_funktion <- function(x){
  if(x>10) warning("x>10 juh!")
  return("Yay!")
}
```

3. Om ett program genererar flera varningar sparas dessa och det går att gå igenom samtliga varningar efter att programmet kört klart. För att koma åt dessa varningar använder vi funktionen warnings(). Pröva följande kod.

```
for(i in 1:20){
    test_funktion(i)
}
```

4. En fördel med varningar är att vi kan tysta dem om vi vill. Detta går inte med ex. cat() eller print() vilket gör att dessa funktioner inte ska användas för att generera varningar.

```
suppressWarnings(test_funktion(100))
[1] "Yay!"
```

Del II Inlämningsuppgifter

Tips!

Inlämningsuppgifterna innebär att konstruera funktioner. Ofta är det bra att bryta ned programmeringsuppgifter i färre små steg och testa att det fungerar i varje steg.

- 1. Lös uppgiften med vanlig kod direkt i R-Studio (precis som i datorlaborationen ovan) utan att skapa en funktion.
- 2. Testa att du får samma resultat som testexemplen.
- 3. Implementera koden du skrivit i 1. ovan som en funktion.
- 4. Testa att du får samma resultat som i testexemplen, nu med funktionen.

Automatisk återkoppling med markmyassignment

Som ett komplement för att snabbt kunna få återkoppling på de olika arbetsuppgifterna finns paketet markmyassignment. Med detta är det möjligt att direkt få återkoppling på uppgifterna i laborationen, oavsett dator. Dock krävs internetanalsutning.

Information om hur du installerar och använder markmyassignment för att få direkt återkoppling på dina laborationer finns att tillgå här.

Samma information finns också i R och går att läsa genom att först installera markmyassignment.

```
install.packages("markmyassignment")
```

Om du ska installera ett paket i PC-pularana så behöver du ange följande:

```
install.packages("markmyassignment",lib="sökväg till en mapp i din hemkatalog")
```

Tänk på att i sökvägar till mappar/filer i R i Windowssystem så används ''\\'', tex ''C:\\Users\\Josef''.

Därefter går det att läsa information om hur du använder markmyassignment med följande kommando
i R:

```
vignette("markmyassignment")
```

Det går även att komma åt vignetten **här**. Till sist går det att komma åt hjälpfilerna och dokumentationen i markmyassignment på följande sätt:

```
help(package="markmyassignment")
```

Lycka till!

Kapitel 2

Inlämningsuppgifter

För att använda markmyassignment i denna laboration ange:

```
Loading required package: methods
Loading required package: yaml
Loading required package: testthat
Loading required package: httr

lab_path <-
"https://raw.githubusercontent.com/STIMALiU/KursRprgm/master/Labs/Tests/d3.yml"
set_assignment(lab_path)

Assignment set:
D3 : Statistisk programmering med R: Lab 3
```

2.1 bmi()

Skriv en funktion som du kallar bmi() med argumenten bodyHeight och bodyWeight. Funktionen ska beräkna BMI på följande sätt:

$${\tt bmi(body\_weight,body\_height)} = \frac{{\tt body\_weight}}{{\tt body\_height}^2}$$

och returnera värdet. Om body_height och/eller body_weight är mindre eller lika med 0 ska funktionen varna att den aktuella variabeln är mindre eller lika med 0 och att resultatet inte är meningsfullt:

```
body_weight is not positive, calculation is not meaningful eller body_height is not positive, calculation is not meaningful Testa med olika värden för body_length och body_weight.
```

Här är ett textexempel på hur funktionen ska fungera:

```
bmi(body_weight = 95, body_height = 1.98)

[1] 24.232

myBMI <- bmi(body_weight = 95, body_height = 1.98)

myBMI

[1] 24.232

bmi(body_weight = 74, body_height = -1.83)</pre>
```

```
Warning in bmi(body_weight = 74, body_height = -1.83): body_height is not positive, calculation
is not meaningful

[1] 22.097

bmi(body_weight = 0, body_height = 1.63)

Warning in bmi(body_weight = 0, body_height = 1.63): body_weight is not positive, calculation
is not meaningful

[1] 0

bmi(body_weight = -73, body_height = 0)

Warning in bmi(body_weight = -73, body_height = 0): body_weight is not positive, calculation
is not meaningful

Warning in bmi(body_weight = -73, body_height = 0): body_height is not positive, calculation
is not meaningful

[1] -Inf

suppressWarnings(bmi(body_weight = -73, body_height = 0))

[1] -Inf
```

2.2 my_matrix_prod()

En central del inom den linjära algebran är matrismultiplikation , d.v.s. att multiplicera två matriser med varandra. Du ska nu skapa en funktion kallad myMatrixProd() med argumenten A och B som multiplicerar två matriser med varandra på följande sätt:

$$my\_matrix\_prod(A, B) = A \cdot B$$

Om dimensionerna inte gör det möjligt att multiplicera matriserna ska funktionen stoppas och returnera felmeddelandet Matrix dimensions mismatch. Observera att det inte är tillåtet att använda R:s funktion för matrismultiplikation %*%. Du får dock använda den för att generera fler testfall för att testa att din funktion räknar rätt.

De steg funktionen kan gå igenom är följande:

- 1. Pröva om dimensionerna av matris $\bf A$ och $\bf B$ innebär att de kan multipliceras med varandra, stoppa annars funktionen och returnera felmeddelandet.
- 2. Skapa en ny matris (ex. kallad C) med de dimensioner som produkten av A och B har.
- 3. Loopa över elementen i **C** och räkna ut varje element för sig. [**Tips!** Här kan du använda din kod från orth_scalar_prod()]

Här är textexempel på hur funktionen ska fungera:

```
X <- matrix(1:6, nrow=2, ncol=3)</pre>
Y <- matrix(6:1, nrow=3, ncol=2)
my_matrix_prod(A = X, B = Y)
     [,1] [,2]
     41
[1,]
[2,] 56
            20
my_matrix_prod(A = Y, B = X)
     [,1] [,2] [,3]
[1,] 12
            30
                 48
[2,] 9
            23
                 37
[3,] 6
            16
                 26
```

```
my_matrix_prod(A = X, B = X)

Error : Matrix dimensions mismatch
```

2.3 babylon()

En algoritm för att approximera kvadratroten ur ett tal är den så kallade babylonska metoden, en metod som flera säkert känner igen från gymnasiet. Det är ett sätt att räkna ut kvadratroten för ett godtyckligt tal.

Metoden, som är ett specialfall av Newton-Raphsons metod, kan beskrivas på följande sätt:

- 1. Starta med ett godtyckligt förslag på kvadratroten, kallat r_0 . Vi behöver starta vår algoritm i någon punkt. Ju närmare den sanna kvadratroten vi startar desto färre iterationer kommer behövas.
- 2. Beräkna ett nytt förslag på roten på följande sätt:

$$r_{n+1} = \frac{r_n + \frac{x}{r_n}}{2}$$

3. Om $|r_{n+1} - r_n|$ inte har uppnått godtycklig nogrannhet: gå till steg 2 igen. **Obs!** || indikerar absolutbeloppet av skillnaden mellan iterationerna. Mer information om absolutbeloppet finns [här].

Implementera denna algoritm som en funktion i R. Funktionen ska heta babylon() och argumenten x, init och tol. x är talet för vilket kvadratroten ska approximeras, init är det första förslaget på kvadratroten och tol är hur stor noggrannhet som ska krävas för att avsluta algoritmen.

Funktionen kan implementeras antingen som en for - loop med break eller en while loop. Funktionen ska returnera en lista med två element, rot och iter (båda numeriska värden). I elementet rot ska approximationen av kvadratroten returneras och i elementet iter ska antalet iterationer returneras.

Obs! Det är inte tillåtet att använda funktionen sqrt() i denna uppgift.

Här är textexempel på hur funktionen ska fungera:

```
babylon(x = 2, init = 1.5, tol = 0.01)

$rot
[1] 1.4142

$iter
[1] 2

sqrt(2)

[1] 1.4142

babylon(x = 3, init = 2, tol = 0.000001)

$rot
[1] 1.7321

$iter
[1] 4

sqrt(3)
[1] 1.7321

babylon(x = 15, init = 1.5, tol = 0.01)
```

```
$rot
[1] 3.873

$iter
[1] 5

sqrt(15)
[1] 3.873
```

2.4 my_moving_average()

I denna uppgift ska vi skapa en funktion som beräknar glidande medelvärden som du kallar my_moving_average(). Funktionen ska kunna ta en godtycklig vektor x, och ett argument n. Först ska den kontrollera att vektorn är numerisk. Är vektorn inte numerisk ska funktionen avbrytas och skriva ut felmeddelandet ''Not a numeric vector!''.

Annars ska funktionen beräkna det glidande medelvärdet på följande sätt

$$y_t = \frac{x_t + \dots + x_{t+n-1}}{n}$$

där y_t är det t:e elementet i vektorn som ska returneras. Detta innebär att vektorn y är n-1 element kortare än x.

Här är testexempel på hur funktionen ska fungera:

```
my_moving_average(x = 1:10, n=2)
[1] 1.5 2.5 3.5 4.5 5.5 6.5 7.5 8.5 9.5

my_moving_average(x = "Pelle", n=2)

Error : Not a numeric vector!

my_moving_average(x = 5:15, n=4)
[1] 6.5 7.5 8.5 9.5 10.5 11.5 12.5 13.5
```

Grattis! Nu är du klar!